

Kiss Judit (szerk): Milyen legyen Magyarország nemzetközi fejlesztéspolitikája?

Részletek a kötetből

A TARTALOMBÓL:

Kiss Judit: A nemzetközi fejlesztéspolitika kihívásai és lehetőségei Magyarország számára

Szent-Iványi Balázs–Vári Sára–Paragi Beáta: A bilaterális fejlesztéspolitikák összehasonlítása

Novák Tamás: A multilaterális donorok fejlesztéspolitikája

Bokor Bea–Dienes Rita–Fodor Erika–Szűcs Gabriella–Zsebik Anikó–Tomaj Dénes: Az Európai Unió fejlesztési politikája 2004 és 2007 között. Lehetőségek és tanulságok Magyarország számára

Farkas Péter: A kedvezményezettek kritikái a fejlesztési (ODA) segélypolitikákról

Szent-Iványi Balázs–Vári Sára: A nemzetközi fejlesztési segélyezés gazdasági hatásai a donorországokban

Balogh Réka–Bárány Ibolya–Fazekas Gergő–Fodor Erika–Kiss Judit–Szűcs Gabriella–Torzsa István: A magyar NEFE 2002 és 2007 között. Hogyan tovább?

Kutas Viktor: A magyar fejlesztéspolitika keretében megvalósított projektek értékelése

Kutas Viktor: A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által, külügyminisztériumi támogatással megvalósított afganisztáni Samarkandyan település iskolaépítésének vizsgálata

RÉSZLET KISS JUDIT: A NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSPOLITIKA KIHÍVÁSAI ÉS LEHETŐSÉGEI MAGYARORSZÁG SZÁMÁRA CÍMŰ TANULMÁNYÁBÓL

A fejlesztéspolitika kihívásai

Miután Magyarország 1996-ban tagja lett a világ legfejlettebb országait magában

foglaló szervezetnek, az OECD-nek, valamint 2004-től az Európai Uniónak, így hazánk kötelezettségévé is vált a nála kevésbé fejlett országok támogatása. Habár Magyarország már a rendszerváltás előtt is nyújtott segítséget az arra rászoruló országoknak, koherens fejlesztéspolitikával és stratégiával ténylegesen nem rendelkezett. Ráadásul a nemzetközi feltételrendszer is jelentősen megváltozott. Következésképpen a kutatás legfőbb célja annak a gyakorlatban is megvalósítható, középtávú magyar nemzetközi fejlesztéspolitikai (NEFE) stratégiának a megvalósítása volt, amely képes megfelelni mind a nemzetközi, mind a hazai elvárásoknak. Magának a stratégiának és a fejlesztéspolitika részleteinek a kidolgozása további kutatást igényel.

A nemzetközi követelményrendszer egyrészt a donorközösség, elsősorban az EU, valamint az OECD DAC (Development Assistance Committee) elvárásait jelenti. E szerint GNI-arányos hivatalos fejlesztési támogatásunkat (Official Development Assistance, ODA) a 2007-es 0,08 százalékról 2010-re 0,17, s 2015-re 0,33 százalékra kell emelni. Másrészt a kedvezményezettek elvárása, hogy Magyarország olyan prioritásokat kövessen fejlesztéspolitikájában, amelyek elősegítik a millenniumi fejlesztési célkitűzések megvalósítását, mindenekelőtt a szegénység csökkentését.

Ugyanakkor a magyar fejlesztéspolitikának a hazai elvárásoknak is eleget kell tennie. A magyar kormány, az adófizetők és az üzleti világ azt várja a segélypolitikától, hogy szolgálja az ország politikai, biztonságpolitikai s mindenekelőtt gazdasági érdekeit, valamint hogy az EU-s

befizetéseink és a különböző nemzetközi szervezeteknek adott hozzájárulásaink „megtérüljenek”. Az egyre aktívabb külföldi és hazai civil szervezetek, az NGO-k olyan donornak kívánják látni Magyarországot, amely nemcsak a segély mennyiségét növeli, de minőségét is javítja; hangsúlyt helyez a segélyhatékonyságra, a transzparenciára, az elszámoltathatóságra.

[...]

Hogyan tovább magyar NEFE?

Az elmúlt években felhalmozott tapasztalatok alapján a magyar NEFE-szaktudás elérkezett ahhoz, hogy a 2001-es kormányzati koncepciót egy megalapozott stratégia váltsa fel. Az EU-kapcsolatok tekintetében világos stratégiai keretek állnak rendelkezésre, megszületett a KÜM külkapcsolatok jövőjére vonatkozó stratégiai dokumentuma, készül a NFGM-ben a külgazdasági stratégia felülvizsgálata, előttünk áll a 2011-es EU-elnökségi év, folynak a NEFE-törvény előkészületei. Kialakulóban van a szakszerű, az átláthatóság kívánalmainak is megfelelően kezelhető adatszolgáltatás.

Ugyanakkor a magyar NEFE még mindig az alulfinanszírozottság problé-

májával küzd; az induló év költségvetéséhez képest az elmúlt öt évben folyamatosan csökkent a bilaterális projektek keretösszege. A vállalatoktól való jelentős elmaradás politikailag nehezen kezelhető helyzetbe hozhatja a magyar kormányt a 2011-es EU-elnökség idején. Újra kell gondolni a partnerországok körét, s azt, hogy mely szektorok és témák jelennek számunkra prioritást. A döntési szférában és a társadalomban kevés az ismeret a hazai és a nemzetközi NEFE-ről.

A Külügyminisztérium még sok lehetőséget nem használt ki a fejlesztési együttműködés terén, a külföldi missziók NEFE-célú hatékonysága még kevésbé mérhető, a NEFE-főosztály állandó humánkapacitás-hiánnyal küzd, nincs kidolgozott Afrika-stratégia, a NEFE nem vált ez ideig a kommunikációs stratégia részévé. Felmerült egy önálló NEFE Adat- és Információs Központ kialakításának igénye: kérdés, hogy ennek pénzügyi és intézményes kereteit megteremti-e a kormányzat.

Ugyanakkor a Külügyminisztérium határozott álláspontja, hogy a megvalósított kutatás és az elért kutatási eredmények nemcsak a magyar NEFE jobbításához járultak hozzá, de a célul kitűzött NEFE-stratégia kidolgozásához is.